בה. מכשיר-שמיעה חשמלי לכבדי שמיעה (קו), מותר להם להשתמש בו בשבת, ובתנאי שהמכשיר יהיה מופעל מבעוד יום, ומותר לשנות בשבת את עוצמת המכשיר, אם אמנם לא יתאדם על-ידי כך כל חוט בתוך המכשיר, וגם לא ישהיר כל חוט עם החלשת הזרם (קז), וטוב לברר מבעוד יום את המציאות במכשיר זה אצל מומחה הבקי בענינים אלה.

אסור לצאת למקום שאין בו עירוב ומכשיר-שמיעה על גופו. כי אין עליו שם מלבוש (אם הוא מונח בכיס) ונחשב הוא למשא (קח). ואם המכשיר כולו נמצא בתוך ידית של משקפיים, יש מתירים לצאת במשקפיים אלה גם למקום שאין בו עירוב (קט), ואילו אחרים אוסרים לצאת במשקפיים אלה (קי). כמ. פלטה ליישור שיניים, מותר ללובשה בשבת (קיא), ואף מותר לצאת בה לרשות-הרבים (קיב).

ל. מכשיר־קיבוע מותר לנועלו בשבת (קיג), מותר לסוגרו באמצעות פסים שהצדדים המחוספסים שלהם מתהדקים זה בזה מאליהם (קיד), ואף מותר לצאת בו לרשות־הרבים (קוו).

לא. אסור לקחת תרופות בשבת להפגת השינה ממנו (קמז), ובענין כדורי שינה — ראה לעיל פרק לג סעיף טז.

שעשוי להוליך למקום רחוק, ע״ש. 🖊 (קו) ליין "סיני״ טבת תש״ח מאמר של הגרש״ז אויערבך שליט״א לענין אם יוצאים יד״ת בשמלעה ע״י מכשיר כזה בדבר שחייבים לשמוע מפי אדם, כגון תקיעת שופר, וכן, אם מותר לענות אמן בשומע ברכה ע"י מכשיר כזה. (קֹז) שמעתי מהגרש"ז אויערבך שליט"א, ועיין דעתו בשערים מצויינים בהלכה מהדו"ק סי׳ פ ס״ק לט (ה), ועיין שו״ת ציק אליעזר ח״ו סי׳ ו ובהשמטות שם, וע״ע שו״ת חלקת יעקב ח״ב סי׳ מא וח״ב סי׳ קפו ושו״ת מנחת יצחק ה״א סי׳ לז וח״ב סי׳ יז, יח, קיב ו־קיג וח״ג סי׳ מא. בי (קח) שו״ת הר צבי או״ה סי׳ קעג, וע״ע שו״ת מנחת יצחק ח"א סי׳ לז. אך שמעתי מהגרש"ו אויערבך שליט"א, דאפשר שזה דומה למשקפיים אשר כתבו האחרונים דהר"ז חשיב כקמיע מומחה, עיין לעיל פי"ח הערה עא. אך הסתפק הגרש"ז שליט"א, דאולי הוא חלוק ממשקפיים הואיל ויכולת השמיעה אינה נעשית כלל ע"י החומר, כמו בגד, תכשיט וקמיע, שהתועלת נעשית מאליו, אלא היכולת נעשית ע"י קול המדבר שמזעזע ועושה פעולות מכניות בתוך המכשיר, ואפשר דאין זה כמלבוש וחשיב כמשא. אולם לדעת המקילים להחשיב גם שעון יד כמלבוש, לעיל פי״ח סע׳ כז והערה קיא, אף שגם הוא חלוק מבגד ותכשים, מסתבר דכ״ש שמכשיר שמיעה דומה שפיר לקמיע, כיון שלאהר שכבר לבוש בו, אינו צריך לעשות שום פעולה כדי לשמוע. ולכן י"ל דמכיון דהוה שעת הדחק אפשר להקל, עכ״ד. (קט) שו״ת הר צבי וּנ״ל, ועיין שו״ת מנחת (קי) ממעתי מהברש"ז אויערבך שליט"א, דמצד יצחק ח״ב סי׳ קיב וח״ג סי׳ מא. הסברא נראה, דאף אם המכשיר טמון בחלקו בתוך הידית של המשקפיים מפני שרוצים שלא יהא ניכר ונראה, מ"מ הואיל ויוצא ממנו חוט וגם מהמכברן מהוחבים אותו בתוך האוזן. מסתבר שאין המכשיר בטל למשקפיים כיון שהוא הרבה יותר חשוב מהמשקפיים, וכיון שכן נראה ששניהם שוים, ועיקר טעם ההיתר נראה דחשיב כקמיע מומחה, וכדלעיל הע' קח. (קיא) עיין סי׳ שכח סע׳ מג ובמ״ב ס״ק קל, דכל שאין בו שייכות סממנים, אין בו משום איסור רפואה בשבת, והה"נ הכא, כי א"א לעשות את יישור השיניים ע"י סממנים, שמעתי מהגרש״ז אויערבן שליט״א, ועיין לעיל הערה ה ולהלן פל״ה הערה פה (קיב) דהוה דומיא דקמיע דיוצאין בו, סי׳ שא סע׳ כה, שמעתי מהגרש״ז אייערבך שליט״א. (קטו) וכדלעיל הערה ממד. (קיד) וכדלעיל פט"ו סע" עח והערה ממד. הערה קיב. (קטו) שו״ת מנחת יצחק ח״ג סי׳ כא.

אחרת (ק). נכרי, אף די שניהם הודי את

ות־הרבים נו רשות־

לו החולה ה בעגלה לה) (קד),

רוב, וגם

הוה שבות ש"ג הנ"ל. דאינו אלא רי עושים: יכול וזה לה טפילה וא בעצמו קת יעקב: אדם, ע"ש כדין מי ' סע׳ טז, ת עוזרות אינו הולך ב פעלים זפטור על י"ר עגלה, גם הוא ילה לגבי א משמע ההר צבי הרי כל שא, ואם חי אסור דלא הוה זא ליכא ה"נ הכר דהחמירו בדר אלא : טפילה במקום